

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ-ДОКУМЕНТОЗНАВЦЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Крохмаль Ірина Миколаївна

ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”

Україна

Актуальність дослідження зумовлюється тим, що ХХІ століття – це століття комп’ютерних та інформаційних технологій, які залишаються незмінними в службі документаційного забезпечення управління для опрацювання, зберігання, захисту, передачі та отримання інформації.

Метою дослідження є з’ясування важливості та необхідності сучасних інформаційних технологій у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців інформаційно-документознавчої сфери у вищій школі.

Інформатизація суспільства – це глобальний соціальний процес, особливість якого полягає в тому, що домінуючим видом діяльності у сфері суспільного виробництва є збір, накопичення, продукування, опрацювання, зберігання, передача та використання інформації, здійснювані на основі сучасних засобів мікропроцесорної та обчислювальної техніки, а також на базі різноманітних засобів інформаційного обміну, і власне процес інформатизації характеризує сучасний період розвитку цивілізованого суспільства.

Процес інформатизації торкнувся й документаційних галузей. Їх радикальне вдосконалення та пристосування до сучасних умов стало можливим завдяки масовому використанню новітньої комп’ютерної та телекомунікативної техніки, формування на її основі вискоелективних інформаційно-управлінських технологій. Нові технології, засновані на комп’ютерній техніці, мережі Інтернет вимагають радикальних змін організаційних структур документаційного забезпечення управління, його регламенту, кадрового потенціалу, системи документації, фіксування та передачі інформації.

Сучасний ринок праці висуває якісно нові вимоги до фахівців документознавчої сфери. Тому особливої актуальності набувають проблеми переосмислення та змінення підходів до процесу підготовки документознавців. Роботодавці прагнуть отримати „готового” фахівця, здатного креативно мислити, компетентно виконувати професійні функції, зокрема з документаційного та бездокументаційного забезпечення управління. До того ж, особливості роботи фахівця-документознавця передбачають постійне самовдосконалення та саморозвиток, навчання протягом усього життя. Усі вищезазначені чинники вимагають переосмислити підходи до підготовки фахівців-документознавців у вищій школі.

Потреба використання інформаційних технологій в освітньому процесі закладу вищої освіти зумовлена нагальною потребою підготовки фахівців, здатних до реалізації своїх професійних функцій в умовах сучасного суспільства, у якому інформація все більше набуває ролі соціально значущого ресурсу (на рівні з матеріальними, енергетичними, фінансовими та іншими ресурсами), потребує висококваліфікованих фахівців, які б вільно володіли інформаційно-комунікативними технологіями та ефективно їх використовували у своїй професійній діяльності. Така підготовка означає формування у студентів компетенцій зі швидкої орієнтації в інформаційному просторі та вмінь застосовувати телекомунікативні технології для успішного вирішення професійних завдань.

Створення національної освітньої системи – необхідний чинник інтелектуального й духовного розвитку суспільства. Разом з тим реформування освіти в Україні відбиває й характерні риси, зміст і спрямованість перетворень, що мають загальноцивілізаційне значення. Під впливом новітніх інформаційних і освітніх технологій помітно зростають обсяги знань, руйнується усталена до недавнього часу структура виробництва й баланс попиту на професії, а отже, і зайнятості населення. Створюються можливості для задоволення потреби в кадрах для нових видів діяльності, а також підвищення рівня освітньої підготовки,

розширення й оновлення номенклатури фахових кваліфікацій, діапазону вишівських [3].

Поняття „нові інформаційні технології навчання” з’явилося у зв’язку з розвитком інформатизації суспільства. Під цим поняттям розуміють комплекс навчальних і навчально-методичних матеріалів, технічних та інструментальних засобів обчислювальної техніки навчального призначення, методи й організаційні форми навчання, а також систему наукових знань про роль і місце засобів обчислювальної техніки в навчальному процесі, про форми й засоби їхнього застосування для підвищення ефективності діяльності викладача та студента [1].

Фахівці з документознавства на своїх посадах можуть виконувати завдання, які безпосередньо пов’язані з інформаційними технологіями:

- збирати, систематизувати й аналізувати інформацію про систему керування будь-яким господарським об’єктом;

- аналізувати виробничо-господарську діяльність, інформаційні зв’язки між адміністративними, виробничими та іншими процесами;

- досліджувати й аналізувати функціонування та інформаційні потреби діючої інформаційної системи і визначати можливості її модернізації;

- аналізувати результати опрацювання та збереження інформації з подальшим їх використанням для поліпшення роботи інформаційної системи;

- виконувати інформаційно-аналітичну підтримку бізнес-проектів;

- виконувати проектування технологічного процесу збирання, опрацювання, збереження та передавання інформації;

- створювати, використовувати та коригувати бази даних;

- опрацьовувати дані з використанням табличних процесорів та текстових редакторів;

- забезпечувати власні інформаційні потреби та інформаційне обслуговування працівників організації тощо.

Нові інформаційні технології кардинально вплинули на всю систему освіти, зачепивши її зміст, форми й методи навчання, що привело до змін вимог до сучасного студента. Перевагами комп’ютерного навчання є:

1. Мультимедійний текст (відео-, аудіоможливості, зв'язок з великою кількістю різноманітних джерел).
2. Висока мотивація та зацікавленість в інформації.
3. Необмежена кількість інформації, можливість її широкого вибору.
4. Самоконтроль і координація викладачем навчального процесу.
5. Можливість спілкування з носіями мови, ознайомлення з культурою країн, мова яких вивчається [2].

Отримано новітні креативні технології навчання, основою яких є:

- комп'ютерна графіка;
- гіпертекст (логічно та програмно пов'язані посилання на певний текст та можливість роботи з ним);
- геоінформаційні системи;
- мультимедіа-технології;
- віртуальна реальність та штучний інтелект.

Важливим є те, що застосування інформаційно-телекомунікативних технологій у сучасних закладах вищої освіти можна визначити такими чинниками: наданням майбутнім фахівцям-документознавцям широкого доступу до джерел інформації; необхідністю впровадження у процес навчання комп'ютерних технологій, які б забезпечили всебічну оцінку рівня успішності студентів та можливість самореакції їхніх навчальних досягнень; потребою використання комп'ютерних засобів навчання, які дають можливість реалізувати індивідуальний та диференційований підхід у навчанні студентів, а також забезпечують формування в майбутніх фахівців професійної компетентності.

Проте й сьогодні існує багато проблем, а саме: створення електронних підручників та енциклопедій навчального призначення; створення банку електронних документів нормативно-правового, науково-методичного, психолого-педагогічного, організаційного, програмно-технологічного та інформаційного забезпечення дистанційного навчання; створення та впровадження програмних засобів пілотної системи поточного й підсумкового

контролю знань студентів у закладах вищої освіти; створення та впровадження програмних засобів для уніфікованої системи дистанційного навчання.

Отже, сьогодні можна спостерігати велику потребу в постійному вдосконаленні професійного рівня, освоєнні та здобутті нових навичок. Освіта переходить під гасло „Навчання впродовж усього життя”, а суспільство вимагає інтенсифікації процесів передавання знань, що стають доступнішими. Усе це прискорює темпи загального розвитку, які, у свою чергу, висувають нові вимоги до технологій освіти. Інтернет спричинив вибух в інформаційній сфері, ставши відкритим середовищем для збереження та руху інформації без географічних і часових обмежень, сьогодні всесвітня мережа стоїть перед викликом зробити знання такими ж легко доступними, як й інша інформація [1].

Таким чином, необхідно зазначити, що використання сучасних інформаційних технологій у процесі фахової підготовки студентів спеціальності „Документознавство та інформаційна діяльність” / „Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” у навчальному процесі закладів вищої освіти підвищує якість навчального матеріалу й дає змогу посилити освітні професійні ефекти від застосування інноваційних педагогічних технологій.

Список використаних джерел:

1. Варенко В. Використання новітніх інформаційних технологій у підготовці фахівців-документознавців / В. Варенко // Вісн. Кн. палати. – 2011. – № 5. – С. 32 – 34.
2. Гурмаза В. В. Сучасні інформаційні технології підготовки майбутніх фахівців / В. В. Гурмаза // Наук. конференції. – Режим доступу: <http://intkonf.org/gurmaza-vv-suchasni-informatsiyni-tehnologiyi-pidgotovki-maybutnih-fahivtsiv/>.
3. Офіційний сайт EPI. URL [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/18260>.